

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
چهارشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۵ - ۲۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۸
سال بیست‌وهشتم - شماره ۷۶۹۰ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

«مثنی و فرادی» در نظام دینی

عبدالله گنجی

کارشناس سیاسی

هنگامه جنگ رمضان و تجمعات بعد از آن، آیه «تقوموا لله مثنی و فرادی» به گفتمان عمومی تبدیل شد. تا جایی که در مداحی‌ها، بیلبوردهای شهری و صدا و سیما نیز پررنگ شد. شعار «قیام لله» که از سال ۱۳۲۳ وارد ادبیات سیاسی امام خمینی شد و اکنون که شعار «باید

برخاست» به شعار محوری تشیع رهبر شهید تبدیل شد(منهای مثنی و فرادی) زیاد دیده شد. آنچه محل بحث نگارنده در این و جیزه است اینکه قیام مثنی و فرادی (دو نفری و فردی) کجا معنا می‌یابد؟

اولین خوانش از تقوموا لله، جهاد است. قیام برای خدا در مقابل فسق و فجور و ظلم و ستم و حکومت ظالمان در اولین خوانش به ذهن متبادر می‌شود. اما سؤال این است که در حکومت اسلامی چنین امکانی وجود دارد؟ در ایران قبل از انقلاب اسلامی فدائیان اسلام، اعضای مؤتلفه اسلامی و خصوصاً امام خمینی با نواب صفوی مصادیق قیام لله هستند که به صورت فردی عمل کردند و طبیعی است که در سرزمین کفر نیز این موضوع قابل دفاع است. شهدای راه اجرای فتوای قتل سلمان رشدی مرتد، نمونه این قیام فردی است که در تاریخ ثبت است یا شهدای راه آزادی فلسطین که با انگیزه الهی -اسلامی وارد مبارزه و جهاد شدند، نمونه دیگری است. اما این قاعده هنگام استقرار نظام دینی معنا ندارد. یعنی نمی‌شود و باید هشدار داد که در زمان حاکمیت دینی کسی نمی‌تواند تشخیص دهد اکنون باید قیام فردی و اعمال خشونت کند. مثلاً تصمیم بگیرد فرد مفسدی را حذف کند یا زنی فاسده یا

عریان نما را برای خدا به قتل برساند. در سال ۱۳۷۸ مطلب طنزی با عنوان «ظهور وقت کنگور» در نشریه‌ای دانشجویی در دانشگاه امیرکبیر چاپ شد که جنجال وسیعی برپا کرد و توهین به امام زمان عجل‌الله تعالی فرجه الشریف تلقی شد. فرد شناخته شده و موجبی که از چهره‌های ملی است و هم اکنون هم در قید حیات است، اعلام کرد که اگر ۲۰ سال دیگر هم به نویسندگان آن دسترس‌سی پیدا کند، آنها را خواهد کشت. رهبر شهید بلافاصله واکنش نشان دادند که: در نظام اسلامی اجرای حکم بر خورد با افراد به عهده اشخاص نیست، اگر جرمی رخ داده باشد باید از مسیر قانونی و قضایی رسیدگی شود نه خودسرانه.

بنابراین این حرکت فردی با انگیزه دینی که موجب خشونت گردد در نظام دینی اقدام «خودسرانه» تلقی خواهد شد. رهبر شهید در جای دیگری می‌فرماید «در زمان حاکمیت و اقتدار حکومت اسلامی واجب است مکلفین در امر به معروف و نهی از منکر به امر و نهی قلبی و زبانی اکتفا کنند و در صورت نیاز به توسل به زور موضوع را به مسئولین ذی‌ربط نیروی انتظامی و قوه قضاییه ارجاع دهند». البته قیام لله در قالب مثنی و فرادی می‌تواند در زمینه محروم‌نوازی، جهاد خدمت‌رسانی و جهاد تبیین نیز قابل تفسیر باشد. اما آنجا که رنگ و بوی خشونت به خود می‌گیرد در حکومت اسلامی صلاحیت فردی سلب می‌شود. در سال ۱۳۷۸ و بعد از تعرض به عبدالله نوری و مهاجرانی در حاشیه نماز جمعه تهران، جریسان اصلاحات عبارت «خشونت» را وارد ادبیات سیاسی وقت کرد. ادبیاتی مانند «فرهنگ شهادت خشونت‌آفرین است» یا «هیت‌های مذهبی و بسیجی‌ها منشأ خشونت هستند» پررنگ شد.

رهبر شهید در خطبه ۲۱ فروردین ۱۳۷۹ خشونت فردی را رد کردند و فرمودند: «ما دو گونه خشونت داریم، یک خشونت قانونی است، یعنی قانون خشونت را اعمال می‌کند. می‌نویسد که اگر فلان کس این کار را کرد او را به زندان ببرید. این خشونت است البته این خشونت بد نیست. این خشونت در برابر تجاوز به حقوق انسان‌هاست. یک خشونت هم خشونت غیرقانونی است مثلاً یک فردی بیجا، خودسر، خود رأی بر طبق میل خود، بر خلاف قانون و بر خلاف دستور نسبت به کسی اعمال خشونت کند، یک سیلی به صورتی کسی بزند. آیا این خوب است یا بد؟ معلوم است که بد است».

پس واضح است که در جغرافیای نظام اسلامی، جهادی که قیام‌لله هست در قالب حکومت انجام می‌شود. به تعبیر امام خمینی جهاد از شئون حکومت است و پیامبر نیز تا وارد مدینه نشد و حکومت تشکیل نداد، وارد جهاد نشد. بنابراین «احسان تکلیف فردی» با خوانش مثنی و فرادی مربوط به دوران حاکمیت طاغوت یا در بلاد کفر است و این مهم باید به صورت دقیق تبیین و از آن پاسداری شود.

نفت در محاصره یمن

یمنی‌ها برای سومین بار ظرف یک ماه، به تأسیسات نفتی آرامکوی عربستان

حمله کردند و همزمان یک کمپین عملیاتی گسترده زمینی برای نزدیک شدن

به بندر المخا و مناطق مشرف به باب‌المندب به راه انداخته‌اند؛ اتفاقاتی که همزمان

با اختلال شدید در تردد انرژی از تنگه هرمز، بازار جهانی نفت را تحت فشار گذاشته

و قیمت برنت را تا آستانه ۱۰۰ دلار بالا برده است. این سطح، سایه تشدید مضاعف

بحران انرژی را بر اقتصادهای غربی انداخته و دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا را

با نزدیک شدن به انتخابات ماه نوامبر، در مگنه قرار می‌دهد | صفحه ۱۵

سپاه از نیروی دریایی شیطان یک زیر دریایی هوشمند بسیار پیشرفته غنیمت گرفت

شیطان ماهی

سپاه خبر از غنیمت گرفتن یک زیر دریایی هوشمند بدون سرنشین

(Dive-LD) از نیروی دریایی امریکاداد، درست وسط رجز خوانی‌های ترامپ

درباره‌ی نابودی نیروی دریایی ایران! ترامپ همچنان در هر سخنرانی از

این که «ایران دیگر به سلاح هسته‌ای دست نخواهد یافت»، حرف می‌زند

ولی دنیا هر روز از ایران خبرهای تازه‌تری می‌شنود! غنیمت ایران از نیروی

دریایی شیطان ارزشی فراتر از یک دارایی صرفاً نظامی است.

این یک پیروزی اطلاعاتی، فنی و راهبردی محسوب می‌شود که می‌تواند

معادلات نظامی و امنیتی منطقه را دستخوش تغییر کند و موازنه‌ی قدرت را

تا حدی به نفع ایران جابه‌جا سازد. اگر چه هزینه‌های ناشی از افشای فناوری،

افزایش تنش و نوسان انرژی، بسیار فراتر از بهای مادی این سامانه

است. با این حال هر فروند از این سامانه، بنا بر مشخصات فنی آن، حدود

۲/۵ میلیون دلار ارزش‌گذاری می‌شود. ولی دستاورد مهم‌تر ایران، مسئله

فنی است زیرا به «دانش نهفته» درون دستگاه مربوط است. این نوع

زیر دریایی به تازگی به ناوگان امریکا تحویل داده شده و از پیشرفته‌ترین

نمونه‌های بدون سرنشین زیر سطحی است. قابلیت‌هایی مانند عمق ۶ هزار

متری، ماندگاری ۱۰ روزه و طراحی ماژولار با قطعات چاپ‌سه‌بعدی، همگی

نشان از فناوری‌های لبه‌ی دانش دارند | بقیه در صفحه ۲

شکست ماشین جنگی امریکا از میدان تا خانه

■ حجت‌الاسلام حسین طائب، رئیس سازمان بسیج مستضعفین در آیین تکریم و معارفه رئیس سازمان بسیج اساتید کشور: امروز در دانشگاه، جبهه‌ای واحد حول محور دفاع از وطن شکل گرفته است. با تأسی به فرمان مقام معظم رهبری مبنی بر هر ایرانی یک بسیجی، ما نیز در محیط دانشگاهی باید راهبرد هر استاد یک بسیجی، هر دانشجو یک بسیجی و هر کارمند یک بسیجی را عملیاتی کنیم. این تغییر رویکرد در سازمان بسیج اساتید، سرآغاز تحولی بنیادین در روش‌ها و اهداف این سازمان

قهرمان جهان در جنگی نابرابر شدیم

آرش صادقیانی، سرمربی تیم ملی والیبال زیر ۱۷ سال در گفت‌وگو با «جوان»: والیبالی ایران روند رو به رشد را طی می‌کند و در سال‌های اخیر این پیشرفت کاملاً به چشم آمده است. در رده‌های مختلف، تیم‌های ملی افتخارات زیادی را به دست آورده‌اند و حتی اقبال عمومی به این رشته نیز بیشتر شده است | صفحه ۱۰

رمان جنگی نوشتم که گلوله‌ای در آن شلیک نمی‌شود

■ حمید بابایی، نویسنده کتاب طنز «قاج آخر» در گفت‌وگو با «جوان»: من اصلاً تعارف ندارم و می‌گویم که باید از این کتاب‌ها حمایت کرد. ما از رمان‌های طنز در جوایزمان حمایت نمی‌کنیم. داورهای ما هم به دنبال کار ترازیک هستند و این خیلی بد است. یعنی ما یک گونه بسیار مهم و پرمخاطب، یعنی طنز را داریم کنار می‌گذاریم | صفحه ۱۶

باز گشت ۸/۵ میلیارد یورو از تعهدات ارزی به خزانه

● بهمن قاسمی | خبرنگار گروه اقتصادی

■ شکل‌گیری تراستی‌ها محصول بروز و اعمال تحریم‌ها در حدود یک دهه اخیر است و در این مدت بخشی از فروش نفت‌مان که توسط افراد حقیقی انجام شده، مورد سوءاستفاده قرار گرفته است. خبرهای رسیده از میزان پرونده‌های تشکیل شده و از راه‌هایی که به کشور بازگشته، نشان می‌دهد که موضوع تراستی‌ها از جمله مواردی است که قوه قضائیه بدون اغماض و ملاحظه و به‌صورت جدی و کنشگرانه وارد آن شده است. سخنگوی قوه قضائیه، با اشاره به آمار مطرح‌شده درباره رفع تعهد ارزی ۹۰ درصدی

یادداشت سیاسی

عباس حاجی‌نجاری

ایران ایستاد

و راهبرد امریکا فرو ریخت

صفحه ۲

یادداشت سیاسی

علی حسن حیدری

از اختلاف دیدگاه

تابازی در زمین دشمن

صفحه ۲

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

پیاپی ده نظام دشمن

شکست‌خورده در خاکریز ذهن

صفحه ۵

یادداشت حوادث

حسین فصیحی | دبیر گروه حوادث

وقتی مرگ در جاده عادی می‌شود

چه کسی پاسخگوست؟

صفحه ۱۴